

Zienswijze Programma Recreatie en Toerisme De Fryske Marren (DFM) door Plaatselijk Belang (PB) Sloten

Inleiding

Met veel belangstelling- en instemming rondom de ambities van DFM heeft PB Sloten kennis genomen van het Ontwerp Beleidskader Programma Recreatie en Toerisme (het Programma). Tegelijkertijd wil zij ervoor pleiten om de stad Sloten een nadrukkelijker plek in het Programma toe te kennen. In deze zienswijze zal zij toelichten waarom zij van mening is dat een sleutelpositie van de enige stad die DFM rijk is, enerzijds de doelstelling van het Programma zal versterken en anderzijds de leefbaarheid en economische vitaliteit van de stad zal bevorderen.

De stad Sloten is immers binnen de gemeente DFM uniek in haar bestaan.

Als enige stad, deel uitmakend van hét Friese toeristische handelsmerk, de 11 Friese steden, is zij de Parel van de gemeente en kan daarmee de ambities helpen waarmaken.

Anderzijds mag de stad Sloten van DFM verwachten, dat zij zuinig wil zijn op de unieke positie van het prachtige stadje, maar dreigt Sloten door een tekort aan middenstand en economische bedrijvigheid aan leefbaarheid in te boeten. Als die trend zich doorzet heeft dat zijn weerslag op de toeristische ambities van niet alleen Sloten, maar van de hele gemeente.

Waar DFM er naar streeft om de mooiste waterrecreatie bestemming ter wereld (!) te worden, lijkt het voor de hand te liggen om Sloten als één van die 11 steden, erfgoed van de mensheid en een begrip in binnen- en buitenland, daarin een sleutelpositie toe te kennen zoals zij die vroeger als 'sleutelstad' -afgebeeld in het wapen van Sloten- al had.

Als bovendien één van de mooiste- en kleinste stadjes van Nederland met een niet te onderschatten cultuurhistorische waarde en -uitstraling wordt Sloten gekenmerkt als 'de Ideale Stad'.

Sloten heeft daarmee een unieke uitgangspunt om uit te groeien tot hét recreatieve hart van de gemeente en daarmee het vliegwiel van de ambities van het onderliggend Programma te worden.

Sloten is -net als DFM- in grote mate afhankelijk van het toerisme en de recreatie. Een sector die mede door een toename aan populariteit om in eigen land vakantie te vieren, enorm in ontwikkeling is.

Voor de horeca, middenstand, watersportbedrijven en campings in Sloten en daarmee voor de leefbaarheid van de stad, zijn dan ook mogelijkheden om te groeien en uit te breiden belangrijk. Plaatselijk Belang juicht toe dat het ruimtelijk beleid van de gemeente daar in het onderliggend Programma op afgestemd wordt, maar concludeert dat zij daarvan voor Sloten als de Parel van de Gemeente te weinig terugziet.

Inpassing in het Programma Recreatie en Toerisme

Net als DFM heeft ook Sloten hoge ambities en net als DFM is zij sterk afhankelijk van toerisme en recreatie.

Wil zij de sleutelpositie willen kunnen innemen zoals hierboven bepleit, dan zal dat in het Programma meer naar voren moeten komen.

De toeristische trekpleister die Sloten op dit moment al is voor DFM moet niet alleen verzekerd blijven, maar ook versterkt worden. Dat kan voor een groot deel op eigen kracht, maar voor Sloten is het innemen van een belangrijke positie in het toeristisch Programma van cruciaal belang voor haar ontwikkelmogelijkheden.

Zienswijze Programma Recreatie en Toerisme De Fryske Marren (DFM) door Plaatselijk Belang (PB) Sloten

1. Nadruk op logies accommodaties.

Alle faciliteiten moeten kloppen en blijven voldoen aan de eisen van de huidige- en toekomstige recreant. Voor de accommodaties die Sloten rijk is, zoals de Campings, Recreatiebungalows en Chalets, een Stadslogement en de Jachthavens is dat van groot belang.

PB verwacht daarbij niet zozeer een toename van de logiesaccommodaties -zie ook onder 3. Balans in ontwikkeling en natuur- omdat zuinig ruimtegebruik en behoud van ruimtelijke kwaliteit voor Sloten juist zo belangrijk is.

Wél is het voor de vele ondernemers in de recreatieve sector van groot belang dat zij door kunnen ontwikkelen en door DFM worden meegenomen en gefaciliteerd in de Ontwikkelkaders zoals in het Programma toegelicht.

2. Seizoensverlengende evenementen en activiteiten

Het museum, de ondernemers, maar ook de vele vrijwilligers en verenigingen zijn gezamenlijk en bottom-up al jaren de gastvrije ontvangers van de vele recreanten en toeristen, met name in het zomerseizoen. Denk aan de organisatie van

- de vele unieke Schutterij activiteiten en het 3-jaarlijks Historisch Kijkfeest
- de Oldtimer 11 steden rally in mei/met Hemelvaart
- Sipelsneon in juni
- Palingrook- wedstrijden in juli
- Skûtsjesilen IFKS in augustus
- de Lichtjesavond eind augustus, begin september
- rondleidingen door een eigen Stadsomroeper

Maar ook buiten het seizoen moeten meer toeristen en recreanten worden aangetrokken en zich welkom voelen om te voorkomen dat Sloten bij gebrek aan activiteiten verwordt tot 'Open Lucht Museum' waarbij de leefbaarheid van de stad ernstig onder druk kan komen te staan.

Ondernemers en middenstand krijgen het -te- zwaar en trekken weg, hetgeen ook zijn weerslag heeft op het toeristisch seizoen in de zomer.

Seizoensverlengende activiteiten, zoals ook het Programma die ambieert, zijn voor Sloten dan ook van groot belang. Een sleutelpositie in het Programma zou de volgende evenementen meer dan rechtvaardigen en zouden door de verenigingen, ondernemers en vele vrijwilligers in samenwerking met- en met ondersteuning vanuit de Gemeente- goed buiten het seizoen kunnen worden opgepakt.

- een Sloepenroute door- en rondom de oude stad
- Sail Sloten -een evenement rondom varende erfgoed-
- een Kunstmarkt langs het Diep / Kunstmanifestatie op het evenementen terrein zoals t.t.v. Leeuwarden Culturele Hoofdstad
- Concerten in de kerken of een Slotergatconcert à la Prinsengrachtconcert
- een Permanente Stadswandeling aan de hand van oude foto 's op de gevels van de karakteristieke pandjes
- (Kerst-) verlichting door de oude stad

Zienswijze Programma Recreatie en Toerisme De Fryske Marren (DFM) door Plaatselijk Belang (PB) Sloten

3. Koppelkansen

Voor een toekomstbestendige ontwikkeling van de stad Sloten als toeristisch centrum van DFM is het van groot belang dat het vestigingsklimaat voor de middenstand wordt geoptimaliseerd. Daarvoor is ook uitbreiding van het woningbestand voor de eigen -startende- inwoners belangrijk.

Voor al die "Sleatemers" die nu noodgedwongen moeten uitwijken naar Balk, Joure of Lemmer wil PB perspectief zien; een mogelijkheid om terug te keren naar Sloten.

Door verjonging en -beperkte- uitbreiding van het inwonertal van Sloten wordt het ook voor de middenstand weer aantrekkelijk om zich in Sloten te vestigen.

Een verkennend onderzoek naar verplaatsing van 'de Fabriek' om plaats te maken voor -starters- woningen zou worden toegejuicht. Inwoners van Sloten zijn allang niet meer afhankelijk van de aanwezigheid van deze vroegere werkgever en het zicht op de lelijke puist vanuit de wijde omtrek is een smet op het prachtige stadje met haar historische uitstraling.

Ook de vele verkeersbewegingen van -te- grote vrachtwagens door Sloten en omgeving brengt veel overlast en ergernis met zich mee.

Middenstand, horeca en de recreatief/toeristische sector zijn anno nu het economische vliegwiel om bedrijvigheid aan te jagen in Sloten. De Fabriek past letterlijk en figuurlijk niet meer in dat beeld. Beter is om Sloten ook voor het oog aantrekkelijk te maken als toeristisch centrum voor recreanten en toeristen.

Verplaatsing van de Fabriek -en het in ere herstellen van de oude stadspoorten, waardoor het historisch centrum van Sloten echt weer de beleving krijgt van vestingstad binnen de stadswallen- zou een enorme boost geven aan de aantrekkingskracht voor toerisme en recreatie.

Daarbij zij tot slot nog opgemerkt dat niet enkel het economisch rendement, maar ook de beleving van de oude stad en het geluk dat inwoners en toeristen hier ervaren leidend moet zijn voor de investeringen vanuit de bevolking en de gemeente.

In het verlengde van het verdwijnen van het vrachtverkeer liggen er ook kansen om de verkeersveiligheid en bereikbaarheid van Sloten te bevorderen.

Bevoorrading van horeca en winkels door grote vrachtwagens midden in het kleine cultuurhistorisch centrum van de stad moet worden geprioriteerd in tijdstippen boven die in andere kernen in DFM, waar bereikbaarheid en veiligheid beter zijn te waarborgen en van een historische uitstraling van de kernen geen sprake is.

Ook voor afsluiting van het historisch centrum voor gemotoriseerd verkeer buiten de bevoorradingstijden zou aandacht moeten zijn, omdat het voor bewoners en toeristen uiteraard aantrekkelijker is om zonder hinderlijk verkeer van de terrassen, het water en de beleving van de oude stad te genieten.

4. Balans in ontwikkeling en natuurwaarden

Door haar kleinschalige karakter- en door haar unieke ligging enerzijds aan de rand van de Gaasterlandse bossen en anderzijds grenzend aan het Slotermeer als verbindingroute tussen Balk / Heeg / Woudsend en Lemmer / IJsselmeer zijn grootschalige ontwikkelingen in Sloten niet aan de orde. De beperkte omvang van de stad en de meren en bossen als natuurlijke begrenzing, maakt dat de balans tussen aanbod van recreatieve voorzieningen en evenementen enerzijds en het behoud van natuurwaarden anderzijds als vanzelf en van nature worden bewaakt.

Kortgezegd; van massa toerisme en grootschalige voorzieningen zal in Sloten nimmer sprake zijn.

Zienswijze Programma Recreatie en Toerisme De Fryske Marren (DFM) door Plaatselijk Belang (PB) Sloten

Voorstellen voor aanpassingen in het Programma.

In het Programma wordt veel gesproken over de dorpen en kernen van DFM, maar stelselmatig wordt vergeten aan te geven dat binnen haar grenzen ook een stad is gevestigd.

Zo wordt er veel gesproken over de cultuurhistorische dorpen en kernen, de kleinschalige ontwikkelingen in de dorpskernen, de kansen om de leefbaarheid in de dorpen te versterken etc etc. PB vindt dat van gebrek aan aandacht voor de stad getuigen. Slechts één maal wordt Sloten expliciet genoemd. Weliswaar als parel van de 11 steden, maar liever ziet PB dat de stad als de parel van de gemeente wordt betiteld.

Zij stelt dan ook voor om de tekst zodanig aan te passen, dat de bewustwording van de kansen die het biedt om binnen de gemeentegrenzen één van de kleinste- en meest sfeervolle stadjes van Nederland te hebben wordt bevorderd.

In de verschillende hoofdstukken, pijlers, visies en werkwijzen zijn tal van aanknopingspunten om de stad Sloten met haar sleutelpositie neer te zetten.

Zo is één van de werkwijzen de bottom-up en gebiedsgerichte aanpak om met de mienskip te werken aan het door-ontwikkelingen van deelbestemmingen in de gemeente. Te starten met gebieden waar energie is om tot een set gebiedsafspraken en een toekomstbeeld te komen.

Benoem Sloten als startgebied omdat daar veel kansen liggen, maar ook omdat juist daar de leefbaarheid moet worden gewaarborgd!

Zo is de eerste pijler van de Visie, Uitgaan Van Eigen Kracht. "Waar vind je regio 's met zo'n variëteit aan vaarwater, cultuurhistorie en hoogwaardige voorzieningen. Daarom is het van grote waarde dat de visie op recreatie begint bij de eigen kracht. Want die is enorm, uniek en waardevol".

Benoem Sloten als hét voorbeeld van die eigen kracht vanwege haar unieke positie!

Zo is in het Programma benoemd dat de Brede Welvaart, het geluk wat toeristen en bewoners ervaren, belangrijk wordt gevonden bij de ontwikkeling van de verschillende sectoren.

Benoem Sloten als hét voorbeeld waar economisch rendement minder voor de hand ligt gezien het kleinschalige karakter van de stad, maar waar geluk en beleving bovenmatig aanwezig is!

Zo wordt de aansluiting op de Regiomarketing belangrijk gevonden om regio 's en evenementen te promoten.

Die promotie kan i.s.m. VVV Waterland van Friesland en merk Fryslân vanuit de vestiging in het gerenoveerde museum Sloten worden vormgegeven

Etc etc .....

Zo zijn er tal van passages in het Programma aan te geven waar de sleutelpositie van de stad kan dienen als ondersteuning voor de ambities van DFM. Een gemiste kans als die niet wordt opgepakt voor zowel de ambities van DFM als de rol die de stad Sloten daarin wil spelen.

Zienswijze Programma Recreatie en Toerisme De Fryske Marren (DFM) door Plaatselijk Belang (PB) Sloten

Conclusie

Door op de belangrijkste pijlers van het onderliggende programma in te zoomen -logies accommodaties/ontwikkelkansen voor ondernemers, seizoensverlengende activiteiten, koppelkansen en de balans in ontwikkeling en natuurwaarden, hoopt PB Sloten met deze zienswijze voldoende te hebben aangegeven dat zij de ambities die de gemeente met het Programma Recreatie en Toerisme wil waarmaken omarmt en dat zij actief wil participeren en meedenken in de realisatie daarvan. Met de uitdrukkelijke kanttekening dat voor de stad Sloten een sleutelpositie moet zijn weggelegd.

Het moet DFM veel waard zijn dat Sloten de toeristische aantrekkingskracht kan blijven behouden die zij altijd heeft gehad. Die is niet vanzelfsprekend!

PB beseft maar al te goed dat daar zeker ook een belangrijke rol voor eigen inwoners, ondernemers en mienskip is weggelegd. De potentie, het enthousiasme en de wil is er zéker, maar zonder ondersteuning en positionering vanuit de gemeente is dat nog geen gelopen race. En daarmee zou het hart uit de recreatieve- en toeristische aantrekkingskracht van de Gemeente worden gerukt.

Kortom, de conclusie is helder:

Zonder een sleutelpositie van de stad Sloten als Parel van de Gemeente en de 11 steden met hun binnen- en buitenlandse bekendheid, kan DFM haar ambities moeilijk waarmaken!

Plaatselijk Belang Sloten
Januari 2022